

Differentieret tilgang til sproglig støtte af flersprogede elever i erhvervsuddannelserne

Hanne Larsen Gjerulff & Elina Maslo,

flersprogsvejledere

SOCIAL- OG SUNDHEDSSKOLEN

Skive | Thisted | Viborg

indhold (45 min)

- opvarmning/aktivitet – Hvordan føles det at tage en uddannelse på et andetsprog? Samt forskel på fremmed- og andetsprog
- Sprog og identitet – at leve i et andetsprog
- Hvem er de flersprogede elever? – 3 profiler
- Hvad er sprog i SOSU uddannelserne? – mindst 10 forskellige sprogligheder
- Forskellig støtte til forskellige elever på forskellige tidspunkter
- Eksempler på sprogstøtteværktøjer – evt. en workshop på et senere tidspunkt

1 minut per person

**Fortæl en anden
person om
dine forventninger til
eftermiddagen**

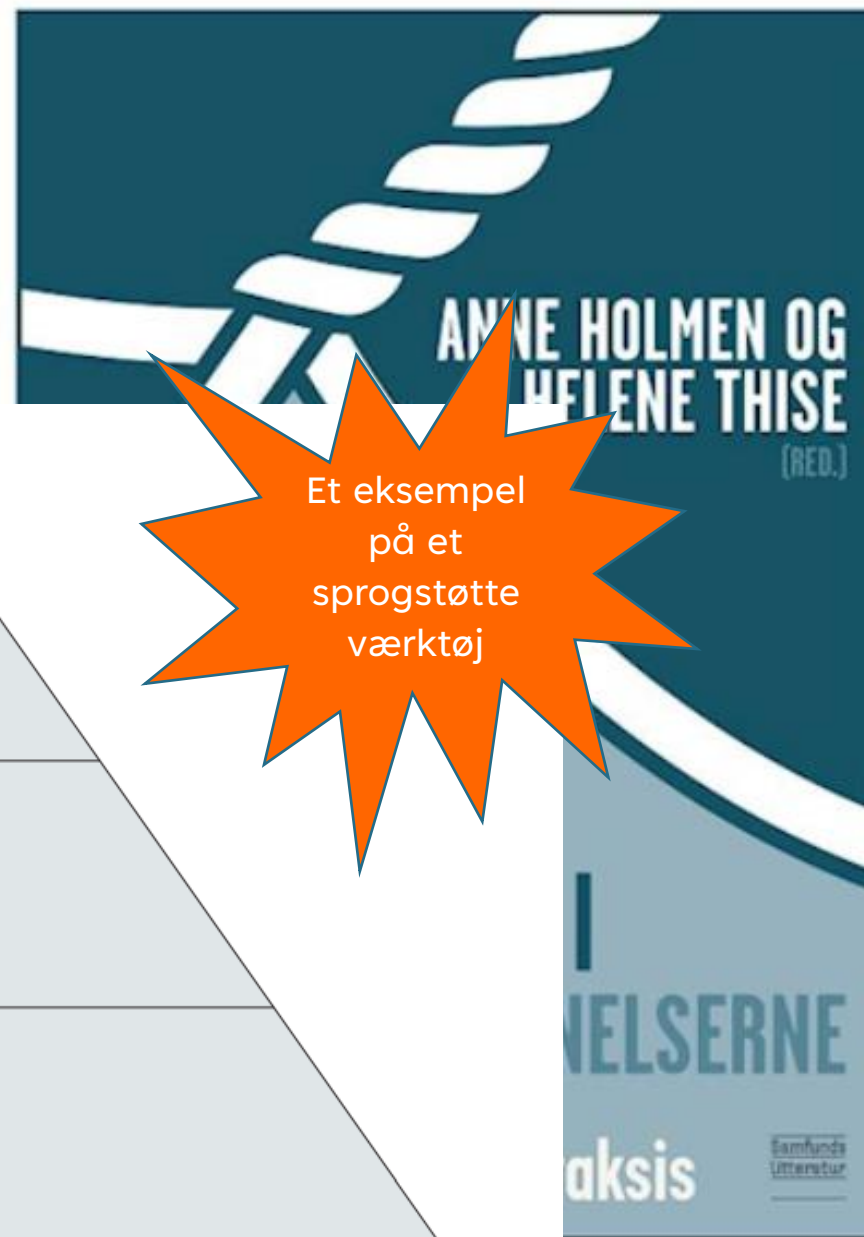
-
- del jeres indtryk i gruppen
 - så samler vi op i forum

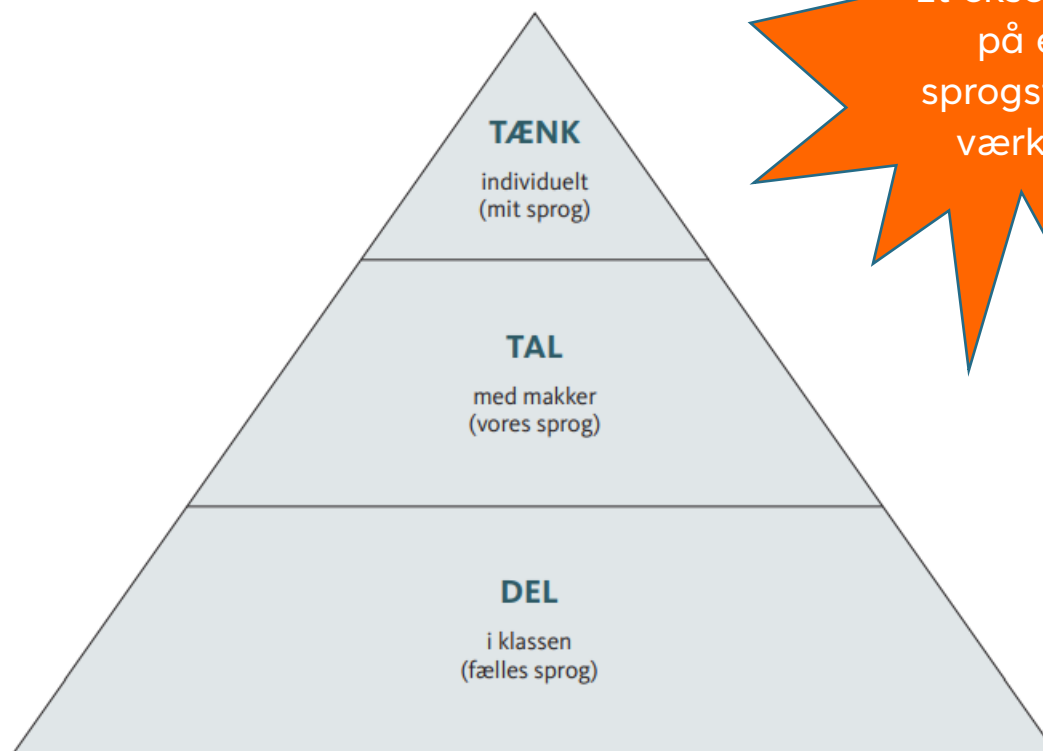
Hvordan føles det at tale dansk uden N?

- *”mit hoved arbejder hurtigt, men min mund taler langsomt”*
- har brug for lidt mere tid til at formulere sig
- bruger alle ressourcer
- har brug for klar struktur
- kan bruge værktøjer
- ...
- ...

Et eksempel
på et
sprogstøtte
værktøj

Hvem er de flersprogede elever på SOSU-STV?

Et sprogfagligt blik på elevprofiler

Elevprofil eksempel 1

Nadia er uddannet farmaceut (cand. mag.) med 10 års erfaring fra et apotek. Hun har lært dansk i 2 år. Hun taler 5 sprog. Nadia er flyttet til Danmark af personlige grunde og ønsker at uddanne sig til SSA. Undervisere beskriver hende som fagligt dygtig, men det er svært for hende at formulere sig på dansk og derved deltage aktivt i undervisningen. Det er også svært at kommunikere med kolleger og borgere i praksis. Og ikke mindst at navigere i de (ofte uskrevne) kulturelle regler på en dansk arbejdsplads.

Prompt: "lav et minimalistisk næsten skematisk billede af en kvinde med briller, der holder en stor bog"

Elevprofil eksempel 2

Zina er vokset op i en flygtningelejr og har fået meget lidt undervisning i skolefagene. Hun kom til Danmark for 8 år siden og har været i modtagerklassen i 2,5 år, på sprogskolen i 3 år, på VUC i 2 år og på "Godt på Vej" i 6 måneder. Hun vil gerne uddanne sig som SSH. Hun taler 2 sprog. Det er svært at lære de nye fagbegreber, især i naturfag, fordi hun ikke kender de fænomener, som fagbegreberne beskriver. Zinas danske hverdagssprog giver hende mulighed for at kommunikere fint med borgere i praksis. Men det er svært at lave refleksioner over praksis.

Elevprofil eksempel 3

Robert er uddannet sygeplejerske fra sit hjemland, men har ikke erfaring fra branchen. Han taler 7 sprog. Han taler dansk med meget stærk accent og udelader konsekvent verbum i sine sætninger. Undervisere på SSA beskriver ham som fagligt dygtig, men det er svært at forstå hans danske. Det giver også udfordringer i praksis.

Robert har meget travlt i sin hverdag og synes, at han bruger alt for lang tid på at læse fagbogen, for han skal læse minimum to gange: første gang for at forstå teksten, og anden gang for at lære de danske fagbegreber.

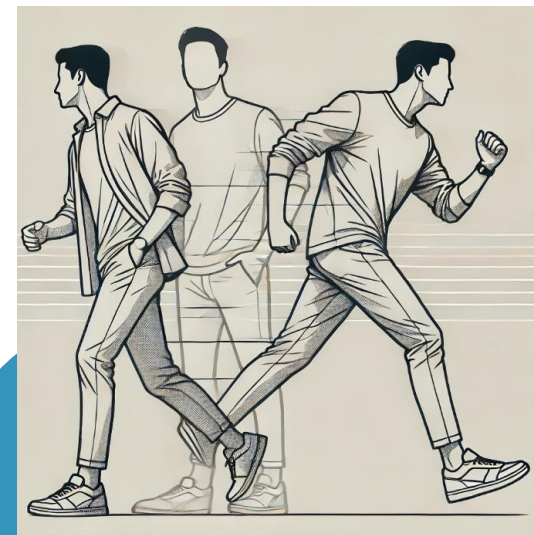

Jim Cummins (2021) Rethinking the Education of Multilingual Learners

Sprog på en uddannelse består af:

- konceptuel viden
- sproglig viden
- akademisk viden

+
personlig
aspekt

Hvordan kan vi vide, hvad eleverne kan?

Hvorfor er det vigtigt med sprog og samtaler ?

At tilegne sig et nyt sprog

kompetence

identitet

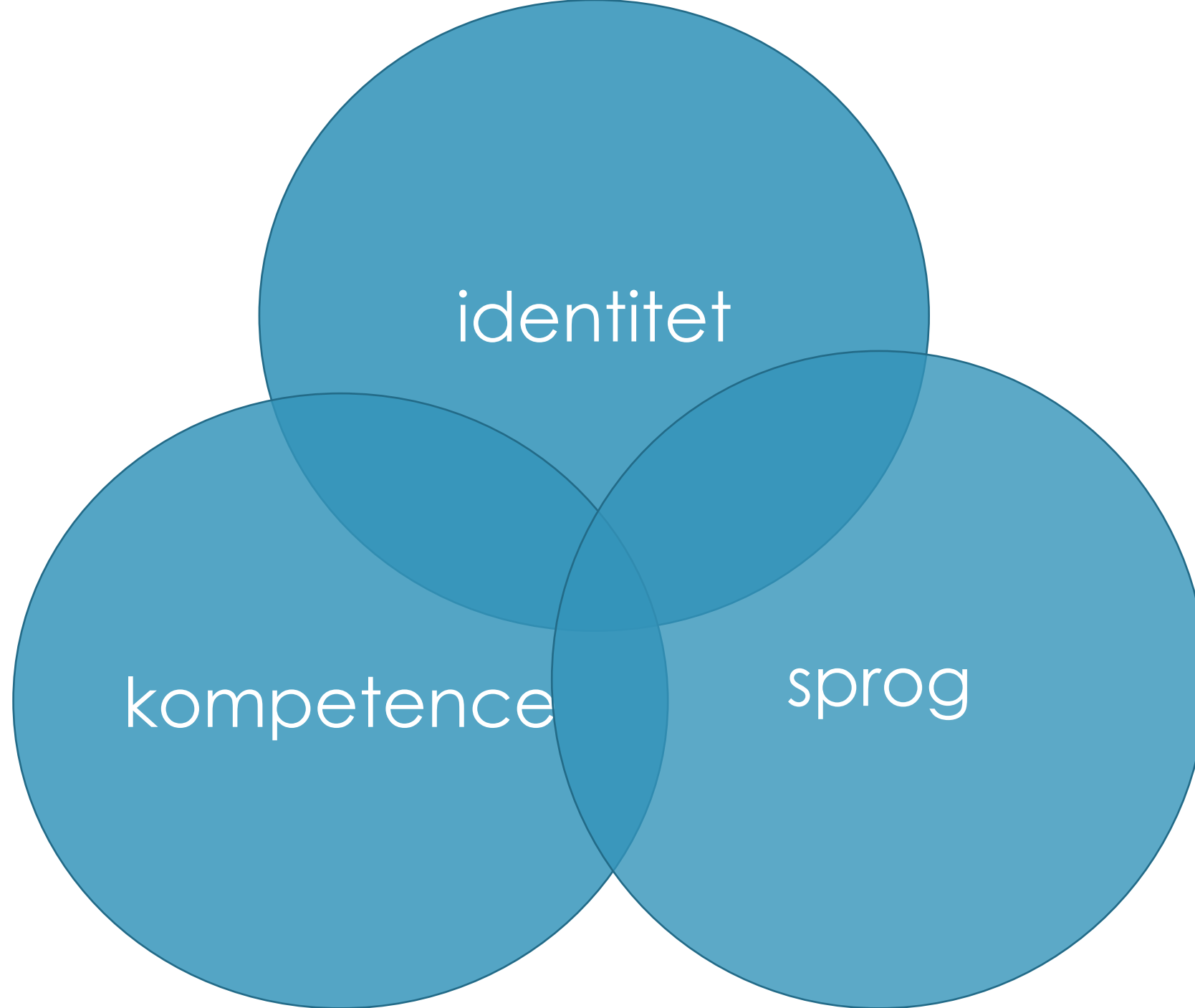
En kombination af tre forhold:

- Et kvalifikationsaspekt ➡ færdigheder
- Et handleaspekt ➡ kundskaber
- Et personligt aspekt ➡ selvværd

(Per Schultz Jørgensen, 1996)

”Identitetskonstruktionerne sker i alle de sociale relationer, vi indgår i. Identiteten er ikke én indre kerne, som leder os i alle situationer. Vi er tværtimod meget afhængige af, hvordan vi betragtes af de mennesker, vi omgås” (Iben Jensen, 2005)

”Et menneske har aldrig med et andet at gøre, uden at han holder noget af dets liv i sin egen hånd”

(K. E. Løgstrup)

Hvad har de flersprogede elever brug for støtte til?

Erfaringsbaseret

senere:
MyreMidt
undersøgelse
af behov

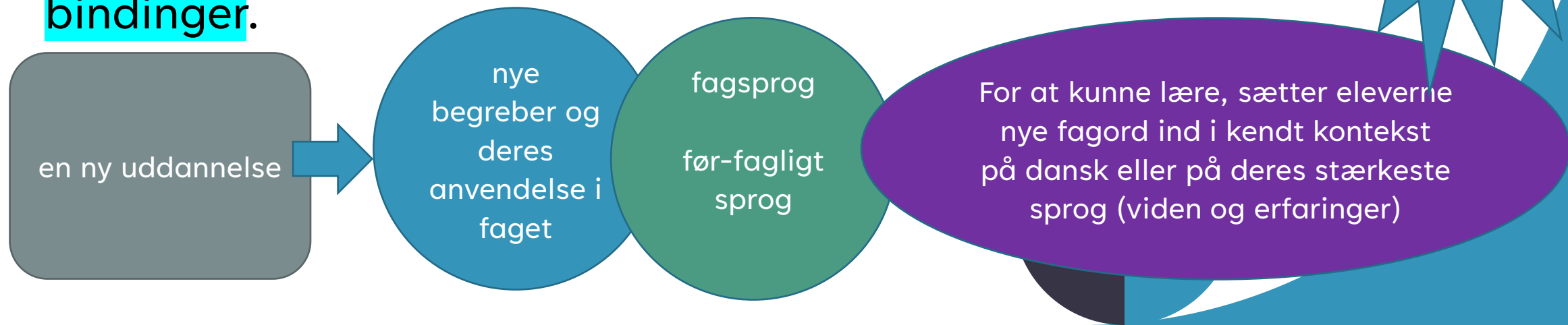

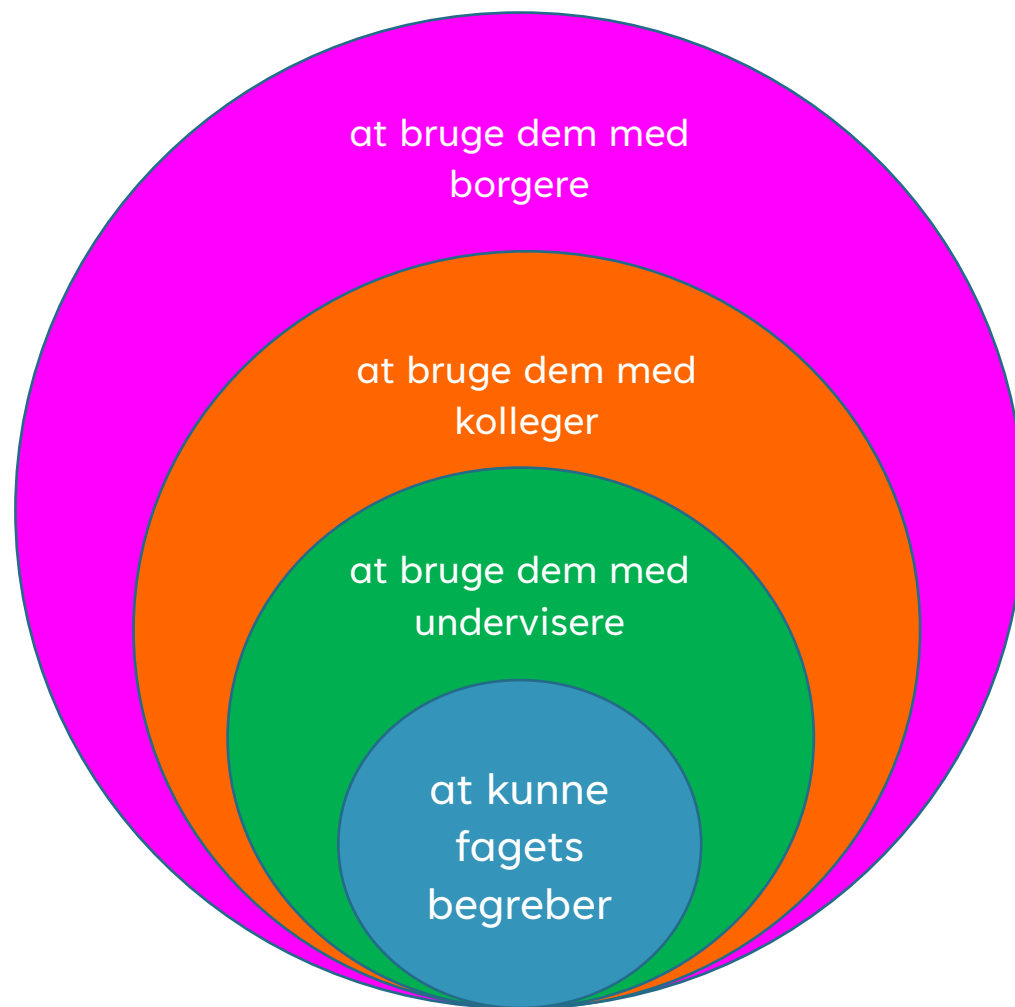
Eksempel på forklaring af fagbegreber med andre fagbegreber uden for kontekst

Svingtråd: Trådformet organ på bakterier, som de kan bruge til at bevæge sig med.

Micelle: Kugleformet struktur, der består af snavs indkapslet af tensider.

Molekyle: Flere atomer, der holdes sammen af kemiske bindinger.

relationsarbejde
samarbejde
kommunikation
refleksion
pleje

fagets teorier

*rehabilitering
LORR
livskvalitet*

fagets danske
begreber

*forflytning
hovedpulsåren*

fagets latinske
begreber

aorta

uddannelsens
begreber

*case
logbog
refleksion*

akademiske
begreber

*problem-
formulering
analyse*

small talk med
borgeren

*Hej, hvordan
går det?*

instruktioner/
sprogliggørelse

*"Nu hjælper jeg
dig med ...
Vend dig lige
om ... "*

dialekter

"Mojn!"

dokumentation

*observationer
forkortelser
medicin "givet"*

refleksion over
praksis

*at undre sig
teori <> praksis*

Hvordan lærer vi?

... vi lærer at cykle ved at ...

... vi lærer at synge ved at ...

... vi lærer at gøre ved at ...

Hvordan lærer vi sprog?

... vi lærer at læse ved at ...

... vi lærer at tale ved at ...

... vi lærer at skrive ved at ...

fagets teorier

fagets danske
begreber

fagets latinske
begreber

uddannelsens
begreber

akademiske
begreber

rehabilitering
LORR
livskvalitet

forflytning

hovedpulser

adgang og handlemuligheder

Adgang til forskellige slags
sprog og mulighed for at
bruge de forskellige slags
sprog (at øve sig)

case
logbog
refleksion

problem-
formulering
analyse

small talk med
borgeren

instruktioner/
sprogliggørelse

dialekter

dokumentation

refleksion over
praksis

Hej, hvordan
går det?

"Nu hjælper jeg
dig med ...
Vend dig lige
om ... "

at vide

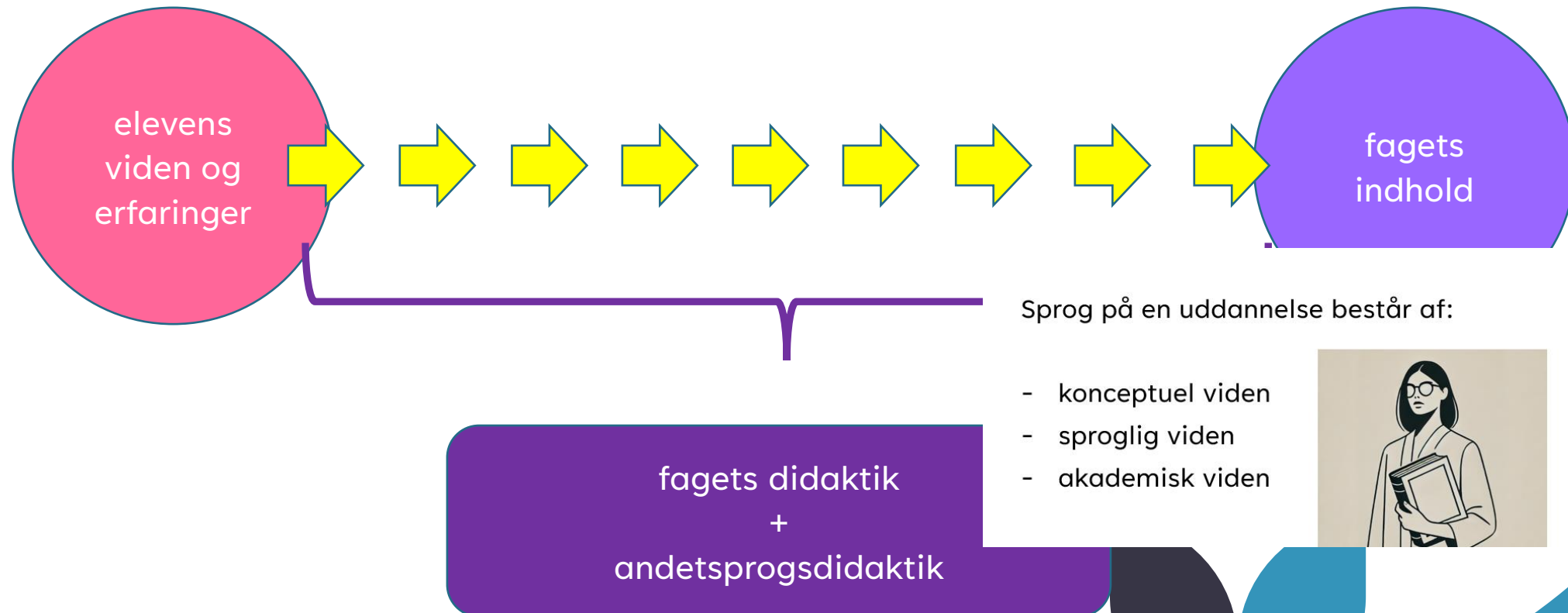

at kunne
bruge
viden

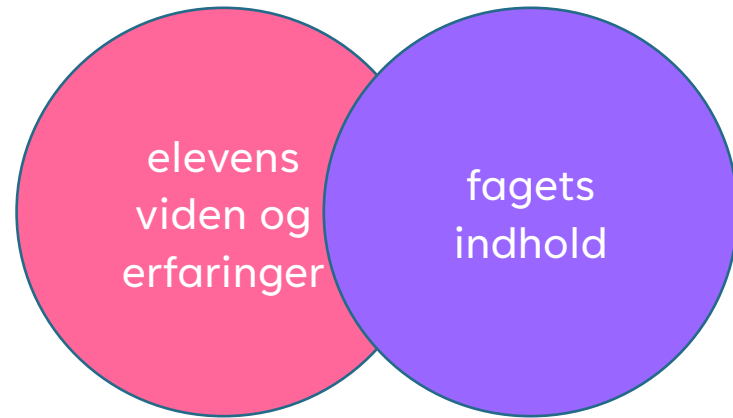
observationer
forkortelser
medicin "givet"

at undre sig
teori <> praksis

Hvor langt er der fra elevens viden og erfaringer til undervisningens indhold?

Hvor langt er der fra elevens viden og erfaringer til undervisningens indhold?

Sprog på en uddannelse består af:

- konceptuel viden
- sproglig viden
- akademisk viden

eksempel på
indsats
(udtale, links)

Hvor langt er der fra elevens viden og erfaringer til undervisningens indhold?

elevens
viden og
erfaringer

fagets
indhold

Sprog på en uddannelse består af:

- konceptuel viden
- sproglig viden
- akademisk viden

eksempel på
indsats
(Copilot, tid)

Hvor langt er der fra elevens viden og erfaringer til undervisningens indhold?

elevens
viden og
erfaringer

Sprog på en uddannelse består af:

- konceptuel viden
- sproglig viden
- akademisk viden

fagets
indhold

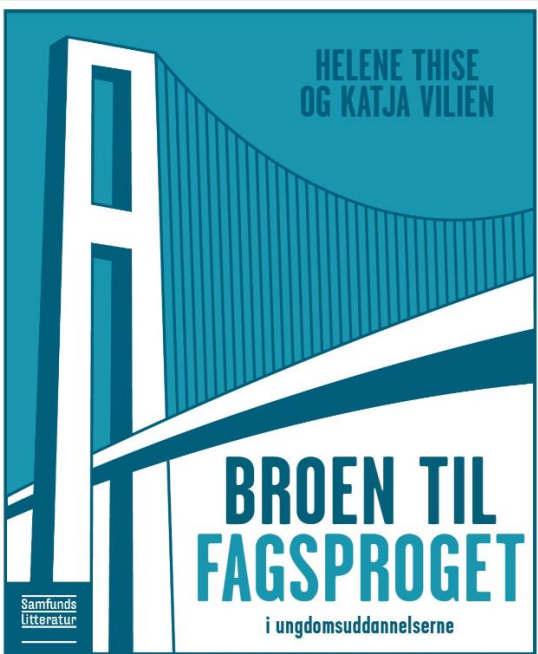
eksempel på
indsats
(ekstra
undervisning)

ELEVARK: RUNDT OM ORDET (Idé 2.4)		
Det hænger sammen med (emne):	Det minder mig om:	Det betyder:
Synonym:	(Ord)	Jeg kan huske det, fordi:
Antonym:		
Jeg har set/hørt det her:	På et andet sprog hedder det:	Tegning:

fokus på ord i
kontekst

SSA fagbegreb

livskvalitet

Forklaring på
fagsprog

**en persons
oplevelse af
velvære,
selvbestemmelse
og
meningsfuldhed
i hverdagen**

Forklaring på
hverdagssprog

**en person har
det godt og er
glad i sin
hverdag, får
lov til at
bestemme, hvad
man vil spise
og hvad man vil
lave, har selv
styr på sit
liv.**

Billede

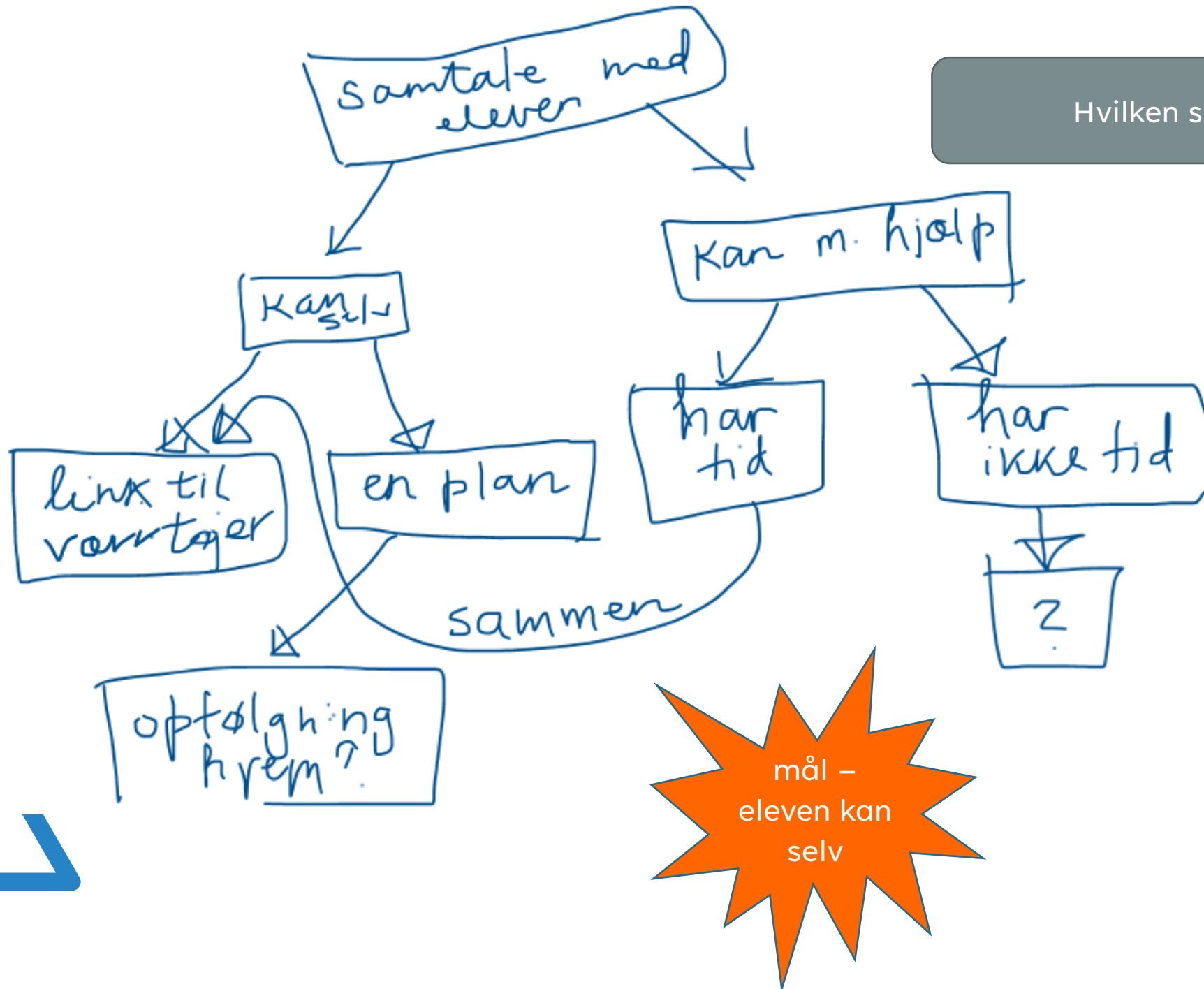

Eksempel på sprogbrug

I ældreplejen i Danmark er livskvalitet et centralt begreb, når man vurderer de ældres trivsel og velvære. For eksempel kan en ældre dame, som bor på et plejehjem, have fysisk hjælp og tryghed, men hendes livskvalitet kan være afhængig af faktorer som social kontakt, meningsfulde aktiviteter og følelsen af at være værdsat. Plejepersonalet arbejder derfor målrettet med at skabe rammer, hvor hun kan deltage i aktiviteter, have samvær med andre beboere og bevare en følelse af selvbestemmelse. Her bruges begrebet livskvalitet til at sikre, at hjælpen ikke blot dækker basale behov, men også skaber glæde og indhold i hverdagen.

Et eksempel
på et
sprogstøtte
værktøj

Hvilken sprogstøtte til eleven?

om
procedurer
(til
medarbejder)

om
læsning
(til elev)

mål –
eleven kan
selv

Nyt: materialer til de flersprogede elever i moodle til selvstændigt arbejde

Sprogværktøjer

IT hjælp og vejledning

◀ Forrige

Forside

Næste ▶

Et eksempel
på et
sprogstøtte
værktøj

Velkommen til siden, hvor du kan blive endnu bedre til dansk!

På SOSU-uddannelsen lærer du mange slags sprog. Der er forskel på, hvem du snakker med, og hvordan du bruger sprog i de forskellige situationer.

Når du snakker med dine undervisere og dine klassekammerater i undervisningen, bruger du meget fagsprog. Det gør du også, når du snakker med de professionelle i oplæringen. Og ikke mindst til eksamen.

Office 365

- ElevIntra
- Skole email
- OneDrive
- Forms
- Stream

Andre ressourcer

- Vejledning og IT hjælp
- Velfærdsteknologi
- Fordybelsestid | Skive-Thisted-Viborg
- IST Studie+
- Skoletube
- Print

Tilbage melding på læringsforløb

Oplever du fejl i et læringsforløb?

Fælles introduktion for nye hold (hele holdet)

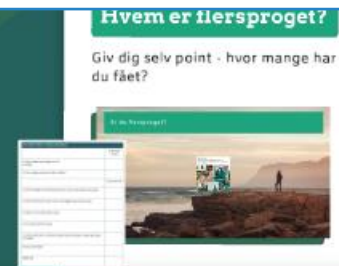
Hvad kan en sprogvejleder hjælpe med?

- at lave en plan for ekstra arbejde med sprog
- at få indblik i sproglige værktøjer, som man kan bruge
- at snakke tingene igennem
- at give feedback på dit sprog (mundtligt og skriftligt)

OBS:
kulturændring

Sprog som ressource

Elina Maslo, sprogvejleder

Den internationale Læringscafé - Skive

Malene Lykke Praus (MLP | STV)

Kære flersprogede elev på SOSU-STV i Skive

Du er i gang med at tage en uddannelse på dansk, som ikke er dit modersmål.

Det kræver en stor indsats og vi vil gerne støtte dig bedst muligt i dine studier.

Hver tirsdag er du velkommen i Den internationale Læringscafé kl. 13.30 – 15.00

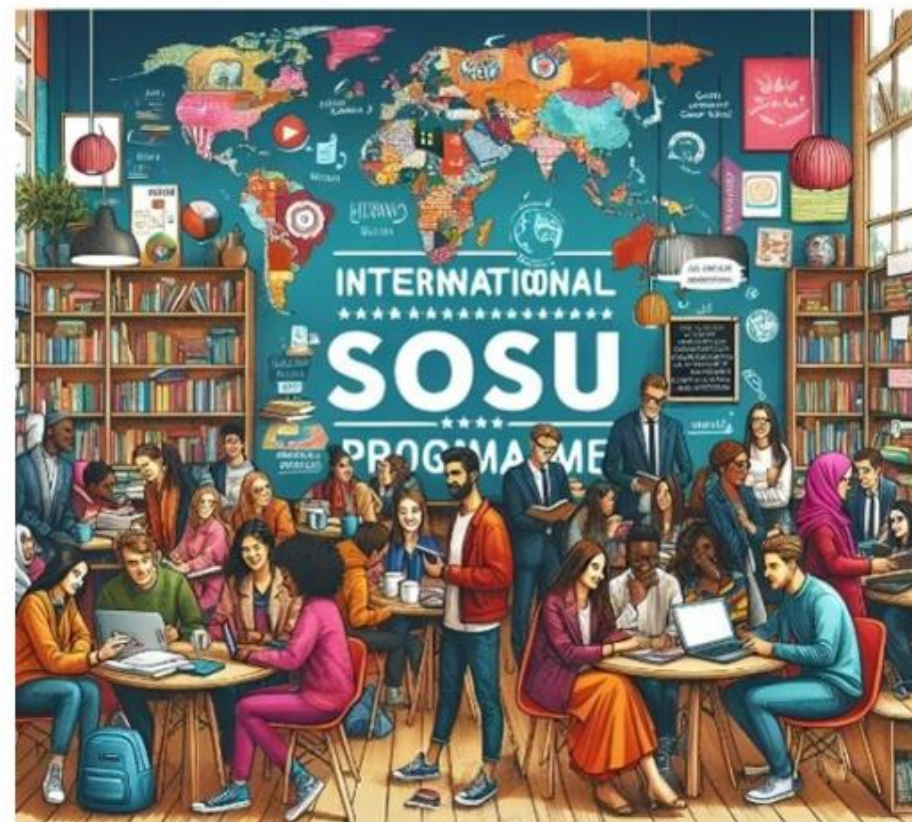
Her vil du:

- modtage undervisning i det fagsprog, som du skal lære på både PAU og SOSU-uddannelserne.
- blive præsenteret for forskellige digitale værktøjer, der hjælper dig til at forstå og anvende fagord og -begreber
- have mulighed for individuel støtte til opgaver fra din undervisning
- møde andre flersprogede elever fra skolen

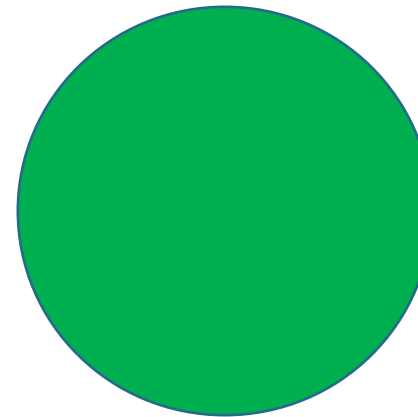
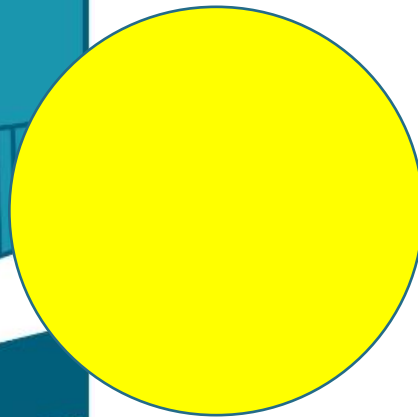
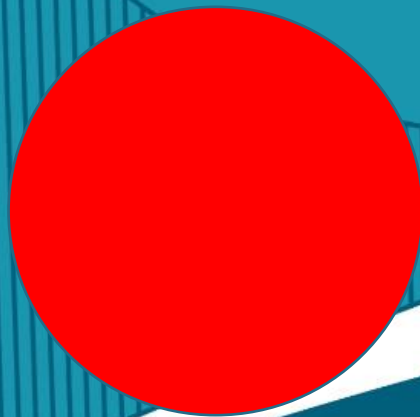
Du kan se lokale på oversigtstavlen.

Mange hilsner 🧐🧐

Hanne D. og Hanne G.

Hvad og hvor meget kan du formidle videre til en kollega fra oplægget?

**Hvad betyder det for dig, at dit navn
bliver udtalt korrekt?**

Tak for nu

SOCIAL- OG SUNDHEDSSKOLEN

Skive | Thisted | Viborg

